Wymagania edukacyjne, historia dla klasy II szkoły branżowej I stopnia

Temat (rozumiany jako lekcja)	**Wymagania na ocenę dopuszczającą** **Uczeń:**	**Wymagania na ocenę dostateczną** **Uczeń:**	**Wymagania na ocenę dobrą** **Uczeń:**	**Wymagania na ocenę bardzo dobrą** **Uczeń:**	**Wymagania na ocenę celującą** Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
I. (IX.) Sprawa polska w I połowie XIX wieku					
1. Polacy po upadku Rzeczypospolitej. Legiony Polskie	– wyjaśnia pojęcia: *Galicja*, *Agencja*, *zamach stanu*, *cesarz*, *scentralizowana władza*, *pokój*, *umowa*, *emigranci*, *pierwszy konsul*, *legiony*, *orientacja prorosyjska*, *hymn państwowy*.	– wyjaśnia pojęcia: *Towarzystwo Przyjaciół Nauk*, *Liceum Krzemienieckie*, *organizacje spiskowe*, *naród polityczny*, *legia*, *dziedzictwo Legionów*; – wyjaśnia, jakie były przyczyny zaangażowania się wielu Polaków po stronie Napoleona Bonaparte ; – przedstawia dzieje Legionów Polskich we Włoszech.	– omawia genezę i losy Legionów Polskich; – wskazuje na mapie, które ziemie dawnej Rzeczypospolitej znalazły się pod panowaniem poszczególnych państw zaborczych.	– charakteryzuje sytuację społeczeństwa polskiego po upadku Rzeczypospolitej; – analizuje problemy, przed którymi stanęło społeczeństwo polskie po upadku Rzeczypospolitej, oraz podejmowane przez jego członków działania.	– ocenia znaczenie Legionów Polskich; – dzieli się refleksją, odpowiadając na pytanie: Czy naród może przetrwać bez państwa?.
2. Księstwo Warszaw-	– wyjaśnia pojęcia: *traktaty pokojowe z*	– wyjaśnia pojęcia: *Legia Północna*,	– przedstawia politykę Napoleona	– wyjaśnia, w jaki sposób doszło do	– analizuje, jaki udział miały w pro-

skie	*Tylży*, *Księstwo Warszawskie*, *Wolne Miasto Gdańsk*, *Konstytucja Księstwa Warszawskiego*, *Sejm*, *Rada Ministrów*, *bitwa narodów*.	*Komisja Rządząca*, *różnice stanowe*, *okręg zamojski*, *druga wojna polska*, *Rada Najwyższa Tymczasowa*; – przedstawia rozwój terytorialny Księstwa Warszawskiego; – omawia udział Polaków w wydarzeniach kończących epokę napoleońską.	wobec sprawy polskiej, z uwzględnieniem dziejów Księstwa Warszawskiego; – charakteryzuje politykę Napoleona Bonaparte wobec sprawy polskiej, poczynając od roku 1796 i powstania Legionów Polskich.	utworzenia Księstwa Warszawskiego; – charakteryzuje ustrój i sposób funkcjonowania Księstwa Warszawskiego.	cesie tworzenia Księstwa Warszawskiego działania podjęte przez Polaków, a w jakim stopniu zadecydowały sytuacja międzynarodowa i decyzje Napoleona.
3. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim	– wyjaśnia pojęcia: *kongres wiedeński*, *Królestwo Polskie*, *Wielkie Księstwo Poznańskie*, *Wolne Miasto Kraków*, *unia personalna*, *deputat*, *namiestnik*, *Rada Administracyjna*, *Rada Stanu*, *cenzura*, *opozycja legalna – kaliszanie*, *Towarzystwo Filomatów*, *Związek Filaretów*, *Wolnomularstwo Narodowe*, *Towarzystwo Patriotyczne*.	– wyjaśnia pojęcia: *Rzeczypospolita Krakowska*, *Zakład Narodowy im. Ossolińskich*, *Królestwo Kongresowe*, *zgromadzenie gminne*, *tajne służby policyjne*, *Ziemie Zabrane*, *Uniwersytet Warszawski*, *Sprzysiężenie Wysockiego* lub *Spisek Podchorążych*; – wskazuje na mapie organizmy polityczne, które powstały w wyniku	– wyjaśnia, do którego z zaborców należały poszczególne tereny, zanim powstało Księstwo Warszawskie; – przedstawia postanowienia kongresu wiedeńskiego dotyczące ziem polskich.	– charakteryzuje zakres niezależności Królestwa Polskiego, które przewidywała konstytucja; – omawia i ocenia polską opozycję działającą na ziemiach znajdujących się pod panowaniem rosyjskim.	– analizuje, na czym polegały naruszenia Konstytucji Królestwa Polskiego; – uzasadnia, czym było Królestwo Polskie; – na podstawie tekstu źródłowego wyjaśnia, jakie swobody obywatelskie i narodowe gwarantowała konstytucja Królestwa Polskiego.

		podziału Księstwa Warszawskiego.			
4. Powstanie listopadowe i jego następstwa	– wyjaśnia pojęcia: *noc listopadowa*, *Belweder*, *4. Pułk Piechoty*, *Arsenał*, *dyktator powstania*, *Towarzystwo Patriotyczne*, *represje*, *Statut Organiczny*, *stan wojenny*, *Cytadela*, *tajna policja*, *rusyfikacja*, *Wielka Emigracja*, *emisariusz*.	– wyjaśnia pojęcia: *ruch narodowy*, *ruch rewolucyjny*, *powstanie narodowe*, *detronizacja cara*, *Rząd Narodowy*, *noc paskiewiczowska*; – wyjaśnia genezę powstania listopadowego; – przedstawia okoliczności, które doprowadziły do wybuchu powstania listopadowego.	– charakteryzuje następstwa powstania listopadowego; – przedstawia następstwa, jakie miało powstanie listopadowe dla mieszkańców ziem polskich.	– ocenia z punktu widzenia polskiego interesu narodowego następstwa powstania listopadowego; – na podstawie tekstu źródłowego wyjaśnia, co o przygotowaniach spiskowców do powstania i popełnionych przez nich błędach mówią pamiętniki gen. I. Prądzyńskiego.	– uzasadnia, czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia.
5. Powstanie krakowskie (1846) i Wiosna Ludów (1848–1849)	– wyjaśnia pojęcia: *powstanie krakowskie*, *rabacja galicyjska*, *Wiosna Ludów*, *Komitet Narodowy*, *powstanie w Wielkopolsce*, *zniesienie pańszczyzny*.	– wyjaśnia pojęcia: *Manifest do Narodu Polskiego*, *uwłaszczenie chłopów*, *petycja do cesarza*, *powstanie węgierskie*, *Legion Mickiewicza*; – przedstawia cele, które stawiały przed sobą ruchy rewolucyjne i narodowe w okresie Wiosny Ludów.	~~– przedstawia udział Polaków w wydarzeniach Wiosny Ludów;~~ – charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów na ziemiach polskich ~~i udział Polaków w wydarzeniach rewolucyjnych w Europie.~~	– wyjaśnia i ocenia, jakie znaczenie miały wydarzenia 1846 roku, związane z powstaniem krakowskim i rabacją galicyjską.	– uzasadnia, że wydarzenia Wiosny Ludów na ziemiach polskich mogły wpłynąć na sytuację Polaków pod zaborami.

II. (X.) Ziemie polskie w czasach rozwoju cywilizacji przemysłowej					
6. Powstanie styczniowe	– wyjaśnia pojęcia: *odwilż posewastopolska*, *amnestia*, *Towarzystwo Rolnicze*, *Komisja Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego*, *Czerwoni*, *Biali*, *branka*, *Rząd Narodowy*, *Manifest do Narodu Polskiego*, *konfiskata majątku*, *kontrybucja*.	– wyjaśnia pojęcia: *wojna krymska*, *reforma uwłaszczeniowa*, *manifestacje i nabożeństwa patriotyczne*, *żałoba narodowa*, *dyktator powstania*, *dekret o uwłaszczeniu*, *samorząd wiejski*; – omawia genezę powstania styczniowego.	– charakteryzuje następstwa powstania styczniowego; – przedstawia przyczyny i okoliczności, które doprowadziły do wybuchu powstania styczniowego.	– analizuje charakter walk podczas powstania styczniowego i porównuje je do wcześniejszych powstań; – na podstawie źródła wymienia dowódców i określa rozmieszczenie ich oddziałów partyzanckich.	– uzasadnia potrzebę upamiętnienia wydarzeń związanych z powstaniem styczniowym.
7. Polacy w zaborze rosyjskim i pruskim w II połowie XIX wieku	– wyjaśnia pojęcia: *Kraj Nadwiślański*, *rusyfikacja*, *polityka ugody*, *praca organiczna*, *praca u podstaw*, *germanizacja*, *kulturkampf*, *rugi pruskie*, *komisja kolonizacyjna*, *Hakata*, *solidaryzm narodowy*, *Bazar*.	– wyjaśnia pojęcia: *generał-gubernator*, *pozytywizm warszawski*, *dynastia Hohenzollernów*, *kanclerz*, *polityka wynaradawiania*, *wóz Drzymały*, *bunt dzieci we Wrześni*; – wyjaśnia, na czym polegała polityka rusyfikacyjna i germanizacyjna.	– charakteryzuje postawy społeczeństwa polskiego wobec polityki germanizacyjnej i rusyfikacyjnej władz zaborczych; – przedstawia działania, które podejmowali Polacy w zaborze rosyjskim i pruskim wobec dążeń władz do ich wynarodowienia.	– analizuje, sytuację gospodarczą w zaborach rosyjskim i pruskim; – charakteryzuje zróżnicowanie gospodarcze ziem polskich.	– uzasadnia znaczenie walki Polaków z polityką rusyfikacji i germanizacji dla sprawy polskiej; – na podstawie tekstu źródłowego charakteryzuje postawę polskich uczniów wobec działań rusyfikacyjnych podejmowanych przez władze szkolne.
8. Autonomia galicyjska	– wyjaśnia pojęcia: *Austro-Węgry*, *autonomia galicyjska*,	– wyjaśnia pojęcia: *Sejm Krajowy*, *Stańczycy*, *Podola-*	– charakteryzuje specyfikę tzw. autonomii galicyjskiej;	– na podstawie tekstu źródłowego wyjaśnia i analizuje	– uzasadnia, dlaczego Galicja stała się w 2. połowie XIX

	polonizacja szkół, *Młoda Polska*.	*cy*, *Rada Szkolna Krajowa*; – wyjaśnia, czym od lat 60. XIX w. wyróżniała się Galicja na tle pozostałych zaborów.	– przedstawia zasady, na których opierał się autonomiczny status Galicji w monarchii austro-węgierskiej.	położenie narodowe Polaków w Galicji; – porównuje ze sobą sytuację polityczną i społeczno-gospodarczą Polaków w trzech zaborach w 2. połowie XIX wieku.	w. centrum polskiego życia kulturalnego i politycznego; – na podstawie źródeł statystycznych dokonuje analizy ludności Galicji według języka i religii.
9. Przemiany społeczne i ruchy polityczne na ziemiach polskich	– wyjaśnia pojęcia: *cywilizacja przemysłowa*, *burżuazja*, *partia polityczna*, *ruch ludowy*, *Stronnictwo Ludowe*, *Polskie Stronnictwo Ludowe*, *ruch socjalistyczny*, *Polska Partia Socjalistyczna* (*PPS*), *Socjaldemokracja Królestwa Polskiego*, *ruch narodowy*, *Liga Narodowa*, *obóz narodowy*, *Stronnictwo Narodowo-Demokratyczne*, *krwawa niedziela*.	– wyjaśnia pojęcia: *praca najemna*, *ziemianie*, *inteligencja*, *emigracja zarobkowa*, *robotnicy*, *PSL „Piast”*, *Międzynarodowa Socjalno-Rewolucyjna Partia Proletariat*, *Polska Partia Socjalno-Demokratyczna Galicji i Śląska Cieszyńskiego* (*PPSD*), *PPS zaboru pruskiego*, *SDKPiL*, *narodowa demokracja* (*endecja*), *rewolucja 1905–1907 r.*, *Organizacja Bojowa*.	– porównuje cele działań ruchu ludowego, socjalistycznego i narodowego; – wyjaśnia, jakie najważniejsze zmiany zaszły w społeczeństwie polskim w 2. połowie XIX wieku.	– porównuje programy polityczne ruchu narodowego, socjalistycznego i ludowego; – charakteryzuje główne zmiany społeczne na ziemiach polskich.	– uzasadnia polityczną rolę, jaką odegrały wydarzenia rewolucji 1905–1907 roku.
10. Świat w epoce industrializacji i imperiów kolonialnych	– wyjaśnia pojęcia: *rewolucja przemysłowa*, *lampa nafto-*	– wyjaśnia pojęcia: *silnik parowy*, *turbina wodna*, *po-*	– charakteryzuje korzyści, jakie Europejczycy odnosili	– charakteryzuje XIX-wieczną cywilizację przemysło-	– uzasadnia znaczenie wynalazków naukowych i tech-

	wa, *konserwa*, *ekspansja kolonialna*, *imperium kolonialne*, *dominium*, *protektorat*, *Kompania Wschodnioindyjska*, *Kanał Sueski*, *miejski tramwaj*, *silnik spalinowy*.	*wstanie bokserów*, *telegraf elektromagnetyczny*, *ideologia „misji białego człowieka”*, *powstanie sipajów*, *wojny burskie*; – wymienia najważniejsze kolonie, które posiadały państwa europejskie w XIX wieku.	z posiadania kolonii; – określa istotne następstwa ekspansji kolonialnej państw uprzemysłowionych.	wą; – ocenia metody eksploatacji kolonii przez państwa europejskie, Japonię i Stany Zjednoczone.	nicznych dla rozwoju różnych dziedzin produkcji na przełomie wieków XIX i XX.
11. Sprawa polska w XIX wieku − lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
12. Sprawa polska w XIX wieku – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
III. (XI.) I wojna światowa					
13. Geneza i wybuch I wojny światowej	– wyjaśnia pojęcia: *wyścig zbrojeń*, *trójprzymierze*, *trójporozumienie*, *kocioł bałkański*, *państwa centralne*, *ententa*, *ultimatum*, *plan wojny błyskawicznej*, *kontrofensywa*.	– wyjaśnia pojęcia: *U-Boot*, *I wojna bałkańska*, *II wojna bałkańska*, *plan Schlieffena*; – przedstawia na mapie terytoria państw wchodzących w skład trójprzymierza i trójporozumienia.	– przedstawia pośrednie i bezpośrednie przyczyny wybuchu I wojny światowej; – charakteryzuje pierwsze walki na froncie zachodnim w 1914 roku.	– ocenia, jakie skutki dla światowego pokoju niósł za sobą niekontrolowany wyścig zbrojeń.	– uzasadnia, dlaczego nie powiódł się niemiecki plan wojny błyskawicznej na froncie zachodnim.

14. Charakter i przebieg I wojny światowej do 1917 r.	– wyjaśnia pojęcia: *wojna pozycyjna*, *karabiny maszynowe*, *gazy bojowe*, *wojna manewrowa*, *państwo neutralne*, *konwój*; – na podstawie mapy wymienia państwa neutralne w Europie w okresie I wojny światowej.	– wyjaśnia pojęcia: *system okopów*, *ciężka artyleria*, *maski przeciwgazowe*, *nieograniczona wojna podwodna*, „*Gruba Berta*”, *czołg Mark I*, *samolot myśliwski Fokker*; – opisuje charakter działań wojennych na różnych frontach I wojny światowej; – omawia przyczyny i konsekwencje przystąpienia Stanów Zjednoczonych do wojny.	– wyjaśnia, na czym polegała wojna pozycyjna i jakie konsekwencje miał fakt, że działania zbrojne w czasie I wojny światowej przybrały taki charakter; – charakteryzuje przebieg walk na frontach I wojny światowej do 1917 roku.	– na podstawie zamieszczonych źródeł historycznych (ilustracje i ich opisy) przedstawia warunki życia żołnierzy na froncie w czasie I wojny światowej; – na podstawie wykresu wskazuje, jak duże było zaangażowanie walczących stron w ten konflikt zbrojny.	– analizuje i ocenia okoliczności przystąpienia USA do wojny i ich rolę w I wojnie światowej; – analizuje przyczyny wprowadzenia przez Niemców nieograniczonej wojny podwodnej oraz ocenia ją z punku widzenia moralności i prawa.
15. Rewolucja w Rosji. Ostatni etap i bilans wojny	– wyjaśnia pojęcia: *rewolucja lutowa*, *Piotrogrodzka Rada Delegatów Robotniczych i Żołnierskich*, *Rząd Tymczasowy*, *bolszewicy*, *rewolucja październikowa*, *Dekret o ziemi*, *traktat pokojowy w Brześciu*, *terror*, *Rosja Radziecka*, *zawieszenie broni*,	– wyjaśnia pojęcia: *strajki robotnicze*, *abdykacja cara*, *dwuwładza*, *Gwardia Czerwona*, *Pałac Zimowy*, *Czeka*, „*biały*” *generał*, *interwencja zbrojna państw ententy*; – przedstawia społeczne i gospodarcze następstwa wojny; – wyjaśnia, jakie	– omawia okoliczności przejęcia władzy przez bolszewików w Rosji; – charakteryzuje konsekwencje I wojny światowej; – na podstawie zamieszczonej mapy wymienia ziemie, które utraciła Rosja w ramach traktatu brzeskiego z 3 mar-	– charakteryzuje bezpośrednie skutki rewolucji 1917 roku w Rosji; – analizuje proces, który doprowadził do klęski państw centralnych i zwycięstwa ententy.	– analizuje wpływ, jaki na sytuację międzynarodową miała rewolucja w Rosji; – na podstawie źródła statystycznego wskazuje, jaki procent mężczyzn w wieku 15–49 lat poległ podczas I wojny światowej na przykładzie wy-

	kapitulacja, *epidemia grypy*, *bezrobocie*, *pacyfizm*.	były przyczyny wybuchu rewolucji lutowej w Rosji w 1917 roku.	ca 1918 roku.		branych państw europejskich.
16. Sprawa polska w czasie I wojny światowej	– wyjaśnia pojęcia: *orientacja proaustriacka*, *orientacja niepodległościowa*, *Związek Walki Czynnej* (*ZWC*), *Związek Strzelecki*, *orientacja prorosyjska*, *Pierwsza Kompania Kadrowa*, *Polska Organizacja Wojskowa* (*POW*), *Legiony Polskie*, *Akt 5 listopada*, *Komitet Narodowy Polski* (*KNP*), *kryzys przysięgowy*, *Rada Regencyjna*, *13. punkt Wilsona*.	– wyjaśnia pojęcia: *orientacja polityczna*, *państwo trójczłonowe*, *grupa paramilitarna*, *Polskie Siły Zbrojne* (*Polnische Wehrmacht*), *Tymczasowa Rada Stanu*; – przedstawia działania podjęte przez Polaków na rzecz sprawy polskiej w trakcie I wojny światowej; – wyjaśnia, czym były Legiony Polskie i w jakich okolicznościach powstały.	– porównuje założenia polskich orientacji politycznych na początku XX wieku; ~~– charakteryzuje przykłady realizacji polskich orientacji politycznych.~~	– na podstawie tekstu źródłowego analizuje cele wydania Aktu 5 listopada i obietnice cesarzy dla strony polskiej; ~~– charakteryzuje stanowiska przyjęte przez polskie orientacje polityczne przed wybuchem I wojny światowej;~~ – uzasadnia, jak doszło do umiędzynarodowienia sprawy polskiej i jakie były jego najważniejsze etapy.	– analizuje, czy deklaracje składane przez państwa uczestniczące w wojnie dawały nadzieję na odzyskanie przez Polskę niepodległości; – uzasadnia, że 13. punkt orędzia Wilsona to najdalej idąca deklaracja w sprawie przyszłej Polski, jaka została przedstawiona na arenie międzynarodowej w czasie I wojny światowej.
17. I wojna światowa – lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
18. I wojna światowa – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.

IV. (XII.) Ustanowienie i zagrożenia ładu wersalskiego					
19. Narodziny i funkcjonowanie porządku wersalskiego	– wyjaśnia pojęcia: *konferencja pokojowa*, *Liga Narodów*, *traktat wersalski*, *reparacje*, *traktaty pokojowe*, *system mandatowy*, *mały traktat wersalski*, *konferencja waszyngtońska*, *Republika Weimarska*, *hiperinflacja*, *mała ententa*, *traktat w Rapallo*, *traktat w Locarno*.	– wyjaśnia pojęcia: *porządek wersalski*, *równowaga sił*, *demilitaryzacja*, *polityka izolacjonizmu*, *Rada Ligi*, *Zagłębie Ruhry*, *plan Dawesa*; – wymienia najważniejsze postanowienia traktatu wersalskiego odnośnie do Niemiec.	– przedstawia zmiany terytorialne w Europie po I wojnie światowej; – charakteryzuje postanowienia traktatu wersalskiego, ~~z uwzględnieniem Ligi Narodów;~~ – na podstawie mapy wskazuje tereny utracone przez Niemcy w następstwie I wojny światowej oraz strefę zdemilitaryzowaną.	– analizuje, w jaki sposób Niemcom udało się wyjść z izolacji i rozpocząć odbudowę mocarstwowej pozycji politycznej w Europie; – na podstawie mapy wymienia państwa, które powstały w Europie po I wojnie światowej.	– uzasadnia, w jakim celu ustanowiono Ligę Narodów; – ocenia stabilność porządku wersalskiego w latach 20. XX wieku.
20. Przemiany gospodarcze i cywilizacyjne w okresie międzywojennym	– wyjaśnia pojęcia: *hiperinflacja*, *wielki kryzys*, *czarny czwartek*, *roboty publiczne*, *przemiany cywilizacyjne*, *społeczeństwo konsumpcyjne*, *insulina*, *penicylina*, *środki masowego przekazu*, *widowiska sportowe*, *masowe ruchy społeczne*, *kultura artystyczna*, *funkcjonalizm*.	– wyjaśnia pojęcia: *protekcjonizm*, *interwencjonizm państwowy*, *Nowy Ład* (ang. *New Deal*), *deficyt budżetowy*, *taśma produkcyjna*, *kronika filmowa*, *dadaizm*, *surrealizm*, *Bauhaus*; – przedstawia charakterystyczne zjawiska w gospodarce światowej po I wojnie światowej.	– charakteryzuje przemiany gospodarcze i kulturalne w okresie międzywojennym; – wymienia odkrycia naukowe i wynalazki techniczne, które odegrały największą rolę w rozwoju gospodarczym, zmianach w sposobie postrzegania świata oraz w narodzinach społeczeń-	– charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia naukowe okresu międzywojennego; – analizuje najważniejsze zjawiska w kulturze artystycznej okresu międzywojennego.	– analizuje, czym był wielki kryzys, zapoczątkowany w 1929 r., i jakie miał następstwa; – podaje i ocenia, jakie znaczenie dla gospodarki amerykańskiej miał spadek wartości papierów wartościowych na giełdzie.

			stwa konsumpcyjnego.		
21. Rozwój systemu totalitarnego w porewolucyjnej Rosji. Stalinizm	– wyjaśnia pojęcia: *Rada Komisarzy Ludowych*, *komunizm wojenny*, *kontyngent*, *rekwizycja*, *totalitaryzm*, *Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich* (*ZSRR*), *indoktrynacja*, *NKWD*, *GPU*, *łagier*, *GUŁag* (*główny zarząd obozów*), *gospodarka centralnie sterowana i planowana*, *kolektywizacja*, *kołchoz*, *kułak*, *wielki terror*, *proces pokazowy*, *kult jednostki*.	– wyjaśnia pojęcia: *czerwony terror*, *dyktatura proletariatu*, *Rosyjska Komunistyczna Partia* (*bolszewików*), *reglamentacja żywności*, *powstanie chłopskie*, *Nowa Polityka Ekonomiczna* (ros. *NEP*), *władzę dyktatorska*, *system totalitarny*, *wielka czystka*; – wyjaśnia, na czym polegała kolektywizacja, jakie były jej cele i następstwa.	– przedstawia metody, jakimi Stalin zdobył i umocnił władzę dyktatorską; – na podstawie tekstu źródłowego wyjaśnia, na czym polegał czerwony terror w bolszewickiej Rosji i przeciwko komu był skierowany.	– charakteryzuje początki systemu stalinowskiego w ZSRR; – analizuje, na czym polegały: czerwony terror i komunizm wojenny oraz jakie były ich konsekwencje dla społeczeństwa i państwa.	– uzasadnia rolę, jaką odgrywały służby bezpieczeństwa w porewolucyjnej Rosji; – analizuje, na czym polegał kult jednostki w ZSRR.
22. Faszyzm. Nazistowskie Niemcy pod rządami Hitlera	– wyjaśnia pojęcia: *kombatanci*, *czarne koszule*, *Duce*, *narodowy socjalizm*, *NSDAP*, *nazizm*, *rasizm*, *antysemityzm*, *pucz*, *kanclerz*, *Führer*, *Gestapo*, *ustawy norymberskie*, „*noc kryształowa*”,	– wyjaśnia pojęcia: *ruch faszystowski*, *solidaryzm społeczny*, *Oddziały Szturmowe* (*SA*), *Mein Kampf*, *Reichstag*, *nazistowskie obozy koncentracyjne*, *Legion Condor*, *pakt antykominternowski*; – omawia okolicz-	– charakteryzuje ideologię faszystowską; – wyjaśnia okoliczności objęcia władzy w Niemczech przez Hitlera; – na podstawie źródła kartograficznego omawia kolejne etapy ekspansji III	– charakteryzuje następstwa objęcia władzy w Niemczech przez Hitlera; – charakteryzuje ideologię nazizmu i totalitarny charakter III Rzeszy; – na podstawie źródeł ikonograficznych (plakatów)	– porównuje system sprawowania władzy w ZSRR i Niemczech; – analizuje, w jaki sposób Hitler doprowadził do odzyskania przez Niemcy mocarstwowej pozycji na arenie międzynarodowej.

	Hitlerjugend, *We–hrmacht*, *Protektorat Czech i Moraw*.	ności, które umożliwiły Hitlerowi przejęcie władzy w Niemczech; – wyjaśnia, dlaczego i jak doszło do rozpadu sytemu wersalskiego.	Rzeszy w Europie.	wyjaśnia, w jaki sposób miały one oddziaływać na młodych ludzi.	
23. Ustanowienie i zagrożenia ładu wersalskiego w Europie − lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
24. Ustanowienie i zagrożenia ładu wersalskiego w Europie – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
V. (XIII.) Problemy i osiągnięcia II Rzeczypospolitej					
25. Odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej	– wyjaśnia pojęcia: *Rada Regencyjna*, *Polska Komisja Likwidacyjna*, *Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej*, *Naczelna Rada Ludowa*, *Komitet Narodowy Polski*, *Tymczasowy Naczelnik Państwa*, *Sejm Ustawodaw-*	– wyjaśnia pojęcia: *powstanie wielkopolskie*, *kompromis*, *Wojsko Polskie*, *Wódz Naczelny*, *Pierwszy Marszałek Polski*, *Rząd Obrony Narodowej*, *Litwa Środkowa*, *Zaolzie*; – przedstawia zdarzenia, które doprowadziły do ukształ-	– charakteryzuje proces kształtowania się granic niepodległej Polski (z uwzględnieniem powstania wielkopolskiego, powstań śląskich, wojny polsko-bolszewickiej i plebiscytów); – na podstawie źró-	– charakteryzuje główne założenia polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej; – uzasadnia, dlaczego w 1918 r. tylko część ziem zamieszkałych przez Polaków znalazła się w granicach Polski; – analizuje podłoże i	– uzasadnia, jakie znaczenie miały wybory do Sejmu Ustawodawczego i uchwalenie Małej Konstytucji; – analizuje, jaką rolę odegrały decyzje podejmowane na szczeblu międzynarodowym, a jaką – postawa mieszkań-

	czy, *II Rzeczypospolita*, *Konstytucja mała*, *powstania śląskie*, *plebiscyt*, *Orlęta Lwowskie*, *Kresy*, *koncepcja federalistyczna*, *koncepcja inkorporacyjna*, *bitwa warszawska*, *pokój ryski*.	towania się centralnego ośrodka polskiej władzy państwowej.	dła kartograficznego wskazuje na mapie i nazywa obszary, które zostały włączone do Polski na mocy traktatu wersalskiego, oraz te, na których miały się odbyć plebiscyty.	przebieg konfliktu z Ukraińcami, Rosją Radziecką (wojna polsko-bolszewicka) i Litwą.	ców spornych terenów na granicy z Niemcami oraz z Czechosłowacją.
26. Funkcjonowanie demokracji parlamentarnej w Polsce	– wyjaśnia pojęcia: *marka polska*, *reforma rolna*, *parcelacja*, *system parlamentarno-gabinetowy*, *republika demokratyczna*, *ordynacja pięcioprzymiotnikowa*, *Zgromadzenie Narodowe*, *rząd Chjeno-Piasta*, *Bank Polski*, *złoty polski*, *wojna celna*.	– wyjaśnia pojęcia: drob*nomieszczaństwo*, *świadomość narodowa*, *Polska „A” i „B”*, *wybory parlamentarne*, *wybory prezydenckie*; – wymienia nazwy mniejszości narodowych oraz podział religijny na ziemiach II Rzeczypospolitej.	– na podstawie źródła ikonograficznego – godła państwowego Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1919–1927 i w latach 1927–1939 – wymienia główne różnice między nimi; – charakteryzuje ustrój Polski, jaki ukształtował się w oparciu o Konstytucję marcową.	– analizuje, jakie były przeszkody dla rozwoju gospodarczego ziem polskich po I wojnie światowej i w jaki sposób starano się je przezwyciężyć; – przedstawia zasięg terytorialny II Rzeczypospolitej oraz strukturę jej ludności pod względem społecznym, narodowościowym i religijnym.	– ocenia, znaczenie głównych osiągnięć gospodarczych niepodległej Polski, uwzględniając zniszczenia wojenne; – uzasadnia, jak w praktyce funkcjonował ustrój demokracji parlamentarnej do 1926 r. Wymienia jego zalety i wady.
27. Zamach majowy 1926 r. i system rządów autorytarnych	– wyjaśnia pojęcia: *zamach stanu*, *dymisja*, *zamach majowy*, *dekret*, *sanacja*, *Generalny Inspektor Sił Zbrojnych*, *Bez-*	– wyjaśnia pojęcia: *nowela sierpniowa*, *wybory brzeskie*, *cud nad urną*, *nożyce cen*, *wystąpienia antysemickie*, *Obóz*	– porównuje ustrój II Rzeczypospolitej przed zamachem majowym i po nim; – wyjaśnia, dlaczego i w jakich oko-	– porównuje sposób sprawowania władzy w Polsce przed zamachem majowym i po nim; – ocenia znaczenie	– analizuje, na czym polegał system rządów autorytarnych w II Rzeczypospolitej; – przedstawia

	partyjny Blok Współpracy z Rządem (*BBWR*), *polska flota handlowa*, *rządy autorytarne*, *Centrolew*, *Obóz Wielkiej Polski*, *proces brzeski*.	*Narodowo-Radykalny* (*ONR*), *Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów* (*OUN*); – wymienia, jakie były bezpośrednie następstwa zamachu majowego.	licznościach doszło do zamachu majowego; – na podstawie źródła ikonograficznego – plakatu – omawia jego propagandowy charakter.	głównych osiągnięć gospodarczych niepodległej Polski, uwzględniając kryzys ekonomiczny; – na podstawie tekstów źródłowych przedstawia sytuację ludności chłopskiej wywołaną kryzysem gospodarczym.	i ocenia sytuację gospodarczą Polski przed i w trakcie wielkiego kryzysu.
28. Ostatnie lata II Rzeczypospolitej (1935–1939)	– wyjaśnia pojęcia: *Konstytucja kwietniowa*, *głód ziemi*, *emigracja z powodów ekonomicznych*, *Front Morges*, *Stronnictwa Pracy, Obóz Zjednoczenia Narodowego* (*OZN*), *Centralny Okręg Przemysłowy*, *magistrala węglowa*, *polityka równowagi*, *pakt o nieagresji z ZSRR*, *deklaracja o niestosowaniu przemocy*.	– wyjaśnia pojęcia: *okręgowe kolegia wyborcze*, *dekompozycja obozu sanacyjnego*, *grupa pułkowników*, *polityka ustępstw*; – wyjaśnia, na czym polegało zjawisko określane jako dekompozycja obozu sanacyjnego po śmierci Józefa Piłsudskiego.	– charakteryzuje główne założenia polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej; – wyjaśnia i omawia, czym był Centralny Okręg Przemysłowy; – na podstawie tekstu źródłowego porównuje Konstytucję kwietniową z marcową pod kątem zakresu władzy prezydenta oraz praw i wolności obywatelskich.	– charakteryzuje Konstytucję kwietniową z 1935 r. wraz z ordynacjami wyborczymi do Sejmu i Senatu; – analizuje działania podjęte przez Polskę na arenie międzynarodowej w latach 30. XX wieku; – na podstawie źródła kartograficznego wskazuje najważniejsze inwestycje, które powstały w obrębie Centralnego Okręgu Przemysłowego.	– ocenia znaczenie głównych osiągnięć gospodarczych niepodległej Polski w latach 1935–1939; – analizuje, jaki charakter miał ukształtowany przez Konstytucję kwietniową system rządów.
29. Nauka i kultura	– wyjaśnia pojęcia:	– wyjaśnia pojęcia:	– charakteryzuje,	– analizuje, jakie	– ocenia najważniej-

polska w dwudziestoleciu międzywojennym	*analfabeta*, *szkoła powszechna*, *gimnazjum*, *liceum*, *mała matura*, *duża matura*, *warszawska i lwowska szkoła matematyczna*, *maszyna szyfrująca Enigma*, *humanista*; – wymienia artystów cieszących się największą popularnością w II RP.	*antropologia*, *socjologia*, *archeologia*, *Skamander*, *awangarda*, *kapizm*, *abstrakcja geometryczna*; – przedstawia osiągnięcia polskiej nauki w okresie międzywojennym.	główne osiągnięcia niepodległej Polski w dziedzinie nauki i kultury; – wymienia polskich twórców Polski międzywojennej: poetów, aktorów, muzyków, twórców filmowych i odkrywców.	najciekawsze i nowatorskie zjawiska pojawiły się w II Rzeczpospolitej; – analizuje rolę radia w propagowaniu polskiej kultury.	sze zjawiska w polskiej kulturze artystycznej i popularnej; – analizuje wkład polskiej nauki w dziedzinie matematyki.
30. Problemy i osiągnięcia II Rzeczypospolitej − lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
31. Problemy i osiągnięcia II Rzeczypospolitej – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.